

Adresa nr. 8298/2025 din data de 01.07.2025

Domnului Mario Ovidiu Oprea
Secretarul general al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

Sp. 183 / 3 iulie 2025

Stimate domnule secretar general,

Biroul permanent al Senatului

231 / 2.09.2025

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/3397/2025 din 02.06.2025 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului* (b183/27.05.2025), vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 26 iunie 2025 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

Astfel, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că propunerea referitoare la incriminarea ca infracțiuni a unor fapte aflate în legătură cu aspectele reglementate de Legea nr. 272/2004 prezintă mai multe deficiențe, după cum urmează:

De lege lata, dispozițiile art. 84 din Legea nr. 272/2004, au următorul conținut:

Art. 84 - (1) Pentru copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal, la propunerea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în a cărei unitate administrativ-teritorială se află copilul, se va lua una dintre măsurile prevăzute la art. 59 lit. a) și c).

(2) În dispunerea uneia dintre măsurile prevăzute la art. 59 lit. a) și c), comisia pentru protecția copilului, atunci când există acordul părinților sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, după caz, instanța judecătorească, atunci când acest acord lipsește, va ține seama de:

- a) condițiile care au favorizat săvârșirea faptei;**
- b) gradul de pericol social al faptei;**
- c) mediul în care a crescut și a trăit copilul;**

d) riscul săvârșirii din nou de către copil a unei fapte prevăzute de legea penală;

e) orice alte elemente de natură a caracteriza situația copilului.

(3) Părinții copilului care săvârșește fapte penale și nu răspunde penal au obligația de a participa la programele speciale de consiliere psihologică organizate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului sau de alte instituții de specialitate publice sau private.

(4) Copilul va participa la programele speciale de consiliere psihologică prevăzute la alin. (3), cu acordul părinților sau al altui reprezentant legal, dacă instanța judecătorească nu dispune altfel.

(5) În lipsa acordului părinților, măsura prevăzută la alin. (4) poate fi dispusă de către instanța judecătorească.

Tot *de lege lata*, potrivit art. 142 alin. (1) lit. n) din același act normativ, nerespectarea prevederilor art. 84 alin. (3) constituie contravenție, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerată infracțiune.

Prin propunerea legislativă de la art. 84 alin. (6) teza I se urmărește reglementarea drept infracțiune a conduitei care constă în nerespectarea prevederilor art. 84 alin. (3).

Așadar, conduita părinților copilului care a săvârșit fapte penale și nu răspunde penal de a nu respecta obligația de participare la programele speciale de consiliere psihologică organizate de direcția generală de asistență socială și protecția copilului sau de alte instituții de specialitate publice sau private constituie, *de lege lata*, contravenție, iar, potrivit propunerii legislative analizate, ar constitui atât contravenție, cât și infracțiune.

În aceste condiții, având în vedere că în ipoteza unui concurs de incriminări este necesar să se stabilească ori să se poată determina care este incriminarea dominantă și care este incriminarea reziduală, raportat la dispoziția legală în vigoare și la propunerea formulată se constată că ne aflăm în prezența unui concurs de incriminări imposibil de conciliat.

Referitor la propunerea legislativă de la art. 84 alin. (6) teza a II-a prin care se urmărește incriminarea ca infracțiune de nerespectare a hotărârilor judecătorești a conduitei care constă în nerespectarea dispozițiilor art. 84 alin. (4), Comisia a reținut faptul că, de principiu, finalitatea incriminării este discutabilă, întrucât cauza de neimputabilitate a minorității, în considerarea căreia copilul nu răspunde penal, poate fi în continuare actuală și la momentul nerespectării obligației de a participa la programele speciale de consiliere psihologică.

Mai mult, măsura referitoare la participarea copilului la programele speciale de consiliere psihologică poate fi dispusă inclusiv de comisia pentru protecția copilului, atunci când există acordul părinților sau al altui reprezentant legal al copilului, ipoteză în care este improprie

echivalarea acestei dispoziții cu o hotărâre judecătorească, premisă a infracțiunii de nerespectare a hotărârilor judecătorești (art. 287 din Codul penal).

În altă ordine de idei, s-a apreciat că locul eventualelor dispoziții care prevăd infracțiuni ar trebui să se regăsească în Capitolul XI *Răspunderi și sancțiuni* al Legii nr. 272/2004, iar nu în Capitolul V *Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal*, așa cum s-a optat.

Referitor la propunerea de modificare a art. 86 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, în sensul introducerii sintagmei „acesta a săvârșit o faptă cu violență”, Comisia a subliniat faptul că aceasta nu este definită în cuprinsul Codului penal și nu permite astfel identificarea sferei faptelor penale la care se face referire.

De altfel, Curtea Constituțională a sancționat folosirea sintagmei „infracțiuni comise fără violență”, reținând că aceasta nu respectă cerințele de calitate a legii privind claritatea și previzibilitatea și încalcă astfel prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție (Decizia nr. 356 din 30 mai 2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind măsurile alternative de executare a pedepselor privative de libertate – parag. 80, Decizia nr. 453 din 4 iulie 2018 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 2—5 și pct. 10 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal – parag. 32, 33).

Față de cele arătate, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că actul normativ nu poate fi adoptat în forma transmisă de către inițiator.

Cu deosebită considerație,

Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

Judecător Andreea Simona Uzlău

